

6. Handleplan mod pigeomskæring (2008-132973)

I samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Integrationsrådet, Foreningen mod Pigeomskæring og Sex og Samfund har Socialforvaltningen udarbejdet en handleplan mod pigeomskæring.

INDSTILLING OG Beslutning

Socialforvaltningen indstiller,

1. At Socialudvalget godkender handleplan i forhold til pigeomskæring

Problemstilling

Socialudvalget tiltrådte d. 25. juni 2008 et medlemsforslag fremsat af Margrethe Wivel om, at Socialforvaltningen i samarbejde med andre relevante parter i kommunen skulle udarbejde en handleplan mod pigeomskæring.

Det fremgår af beslutningen, at handleplanen skal understøtte arbejdet med at skabe:

1. mulighed for at fagpersonale kan konsultere eksperter i bekymrings- og tvivltilfælde
2. mulighed for dialog med kvinder og mødre om både lovgivningsmæssige konsekvenser samt kortsigtede og langsigtede sundhedsmæssige konsekvenser af omskæring
3. mulighed for dialog med mænd og fædre om både lovgivningsmæssige konsekvenser samt kortsigtede og langsigtede sundhedsmæssige konsekvenser af omskæring
4. mulighed for støtte til omskårede kvinder, der ønsker hjælp til at bearbejde traumer og følgevirkninger som følge af omskæring

Løsning

Socialforvaltningen har udarbejdet en indsatspakke, der skal styrke kommunens arbejde med at forebygge omskæring af piger og hjælp til omskårne piger / kvinder i det omfang de har behov for det. Indsætterne er på et møde i august blevet drøftet med og kommenteret af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Integrationsrådet. Herudover har Foreningen mod Pigeomskæring og Sex og Samfund ligeledes været konsulteret i udarbejdelsen af indsatspakken. Arbejdet med disse aktører har vist, at der i Københavns Kommune er en række aktiviteter, der har forebyggelse af pigeomskæring som en del af aktivitetens indsats (bilag 1), og det er vurderingen, at det primært er kendskab til og en koordinering af disse indsatser, der er brug for.

Den udarbejdede indsatspakke består af nye eller revitaliserede initiativer i forhold til pigeomskæring og indeholder tre dele:

1. Minivejledning til professionelle i København Kommune med opmærksomhedspunkter og handlingsanvisninger

Det er vigtigt, at professionelle (kommunallæger, sundhedsplejersker, pædagoger, skolelærere og sagsbehandlere) kender signaler for om pigeomskæring kan finde sted/har fundet sted, kender lovgivningens rammer, har kontaktinformation til relevante aktører og

ikke mindst kender deres handlemuligheder og er klar over deres handleforpligtigelse. Socialforvaltningen har, i forbindelse med handleplan mod pigeomskæring som et nyt initiativ udarbejdet, en vejledning, der orienterer om ovenstående til de nævnte grupper af professionelle (bilag 2). Folderen vil blive gjort tilgængelig til faggrupperne på kommunens intranet, såvel som www.kk.dk.

2. Etablering af en specialist-kontakt for professionelle

For at understøtte at enhver der får mistanke om pigeomskæring handler korrekt, skal det være muligt, at kontakte fagpersoner med en særlig viden på området. Alle skoler og institutioner har i dag en sundhedsplejerske tilknyttet, som konsulent og har derudover mulighed for telefonisk at kontakte kommunens børneoverlæge for råd og vejledning. I forbindelse med handleplanen mod pigeomskæring tydeliggøres dette i den nye vejledning til frontmedarbejdere, såvel som at socialcentrene og andre medarbejdere i kommunen i tvivlsspørgsmål og akuttifælde kan kontakte Etnisk Konsulent Team eller Den Sociale Døgnvagt for støtte og vejledning.

3. Sikring af at sundhedsplejerskerne informerer om straffeforhold og sundhedsmæssige skader ved omskæring

Børne- og Ungdomsforvaltningen er ansvarlig i forhold til Lov om forebyggende sundhedsydelse til børn og unge. Det betyder, at den kommunale sundhedstjeneste, der omfatter den kommunale sundhedspleje og kommunallægeordningen, er forpligtet til at yde en generel sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende indsats. Endvidere skal der ydes en individorienteret indsats overfor børn og unge med særlige behov, herunder piger, der er i risiko for at blive omskåret, eller er blevet det. I forbindelse med handleplan mod pigeomskæring har Børne- og Ungdomsforvaltningen besluttet at revidere og genoptrykke en tidligere anvendt pjeces "Mor, mor skal jeg omskæres?". Pjecen henvender sig til målgruppen og fortæller om de sundhedsskadelige konsekvenser ved kvindelig omskæring på dansk, somalisk og arabisk. Pjecen udleveres ved sundhedsplejerskens kontakt med disse familier og danner udgangspunkt for en dialog om temaet. Børne- og Ungdomsforvaltningen vil, i forbindelse med handleplanen, endvidere sikre at nyuddannede sundhedsplejersker får et efteruddannelsesstilbud med en opkvalificering i problemstillingens sundhedsmæssige og strafferetslige forhold.

I forbindelse med det fjerde punkt i Socialudvalgets fordringer til en handleplan – der handler om muligheden for støtte til omskårne kvinder, der ønsker hjælp til at bearbejde traumer og følgevirkninger – er det kvindens praktiserende læge, der skal henvise til en psykolog specialiseret inden for området. Hvis der er tale om piger under 18 år kan psykologisk støtte ske gennem børnefamilieteamet efter servicelovens § 52, stk. 3.

Foreningen mod Pigeomskæring og Sex og Samfunds Rådgivningsklinik har haft meget få henvendelser af denne art, og vurderer ikke, at der er behov for en specialindsats på dette område. I vejledningen til frontmedarbejdere er det præciseret, at man, hvis kvinden er over 18 år, skal hjælpe kvinden med at få kontakt til sin praktiserende læge. Socialforvaltningen vil videreformidle vejledningen til Hovedstadsregionen Lægekredsforening, således at de praktiserende læger har kendskab til Københavns Kommunes retningslinier på området.

Økonomi

Udarbejdelsen af handleplanen har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Hvis Socialudvalgt godkender indstillingen vil informationsfolderen blive formidlet ud til frontmedarbejdere og samarbejdspartnere i Københavns Kommune.

Anette Laigaard

/Sven Bjerre

Bilag 1: Sammenfatning af indsatser omkring forebyggelse af pigeomskæring

Bilag 2: Minivejledning til frontmedarbejdere – pigeomskæring

Punktet blev udsat.

bilag

[Bilag 1 - Sammenfatning af indsatser omkring forebyggelse af pigeomskæring](#)

[Bilag 2 - Minivejledning til frontmedarbejdere - pigeomskæring](#)

Socialudvalgets beslutning den 10.12.2008

Kontorchef Tobias Børner Stax overværede punktets behandling.

Indstillingen blev godkendt med bemærkning om, at udvalget pålægger forvaltningen at udarbejde et brev fra Socialudvalget til Sundhedsstyrelsen samt sikre, at den nationale handleplan mod omskæring indgår i det videre arbejde. Borgmesteren blev bemyndiget til at afsende brevet på udvalgets vegne efter forudgående høring af samtlige medlemmer for så vidt angår brevudkastet.

